

Juldagen

Psalmer: 119, Ps 72:1, 123, 126, 122

Texter: Jes 9:2-7, 1 Joh 1:1-4, Luk 2:1-20, Joh 1:1-14

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Predikotexten är hämtad ur Johannes evangelium, det första kapitlet, verserna 1-14. Så lyder de heliga orden:

1 I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. 2 Han var i begynnelsen hos Gud. 3 Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till. 4 I honom var liv, och livet var människornas ljus. 5 Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

6 En man trädde fram, sänd av Gud. Hans namn var Johannes. 7 Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, för att alla skulle komma till tro genom honom. 8 Självs var han inte ljuset, men han kom för att vittna om ljuset.

9 Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen. 10 Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte. 11 Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. 12 Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. 13 De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.

*14 Och Ordet blev kött och bodde bland oss, * och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning.*

Herre, upplys oss med din sannings ljus. Amen.

Det händer då och då att mammor blir förlösta i hemmet, eller i en bil på väg till BB. Visst går det att föda under enkla förhållanden men det är riskabelt och otryggt. De flesta föräldrar vill nog att barnet ska födas på BB, med all den trygghet det innebär. För två tusen år sedan skedde födslarna under mycket enklare förhållanden. Men även efter dåtidens mått var det en enkel plats Gud valt för Frälsarens födelse: ett stall, och en krubba som första bädd åt sin Son. Herdarna som fick detta som tecken lät sig inte störas av enkelheten och fattigdomen. De hade ju ängelns ord på att det nyfödda barnet i krubban var den utlovade gudomliga Frälsaren. De var sedan mycket glada över allt de sett och hört.

Vi har anledning att vara minst lika glada. Gud har gett oss en ännu utförligare uppenbarelse om vad som egentligen hände den natten i stallet, vem som blivit född och vad han kommit för att göra. Vi ska börja med det första: vem är han?

Aposteln Johannes inleder sitt evangelium med att ta oss tillbaka till världens begynnelse, före det att universum, himlen och jorden, och allt levande blivit skapat. Före skapelsen existerade bara den evige Guden. Johannes skriver: *I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud.* Johannes skriver här om de två första personerna i gudomen, Fadern och Sonen, eller Gud och Ordet som är de begrepp som Johannes använder. Sonen är av samma väsen som Fadern: *Ordet var Gud.* Genom honom är allt skapat och *utan honom har inget blivit till, som är till.*

Vi kan nu hoppa framåt i texten och läsa den fjortonde versen där det heter: *Och Ordet blev kött och bodde bland oss, * och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning.* Guds Son blev människa och Han bodde bland oss. Det vill säga: han levde vårt liv under samma villkor.

Johannes skriver: *vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern.* Herdarna såg inte hans härlighet. De såg ett nyfött barn som låg lindat i en krubba. Men de trodde ändå att han var den gudomlige Frälsaren eftersom änglarna sagt så. Men Petrus, Jakob och Johannes fick se hans gudomliga härlighet med sina egna ögon på förklaringsberget. De fick också se den uppståndne och levande sedan han lämnat en tom grav bakom sig. På frågan ”vem är han” svarar Johannes: Han är Guds Son som blivit människa. Han är Gud och människa i en person. Han äger gudomlig makt och härlighet.

Johannes beskriver också vad han kommit för att uträtta: *I honom var liv, och livet var människornas ljus ... Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen ... Åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn ... Och han var full av nåd och sanning.*

Detta är evangelium, d.v.s. ett glatt budskap. Julevangeliet förkunnar att en Frälsare blivit född åt oss som kommit för att ge oss ljus och liv. Det påminner oss om att vi är syndare som behöver en Frälsare. Vi kan inte frälsa oss själva. Varför skulle annars Gud sända sin Son som vår Frälsare?

Johannes påminner oss om vår situation och vårt behov av en Frälsare. Att en Frälsare blivit född åt oss betyder att vi behöver bli frälsta av honom. Att han kom för att ge ljus och liv åt alla människor innebär att vi utan honom är fågna i mörker och död. Att han kom för att ge oss rätt att bli Guds barn innebär att vi utan honom inte skaffa oss den rätten. Att han kom med nåden innebär att vi utan honom blir kvar under Guds vrede. Att han kom med sanningen innebär att allt vi tänker och tror i andliga ting utan hans ord är lögn och bedrägeri. Endast i

Jesus Kristus har vi ljus och liv, nåd och sanning - utan honom endast mörker och död.

Kan det verkligen vara så illa ställt med oss. Johannes beskriver mänsklighetens andliga tillstånd som ett onaturligt mörker: *ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.* I äldre bibelöversättningar står det: "ljuset lyser i mörkret och mörkret fattade det inte." Det vill säga att fast Jesus och evangeliet lyser som det klaraste ljus blir människorna inte upplysta. Johannes talar alltså inte om vanligt mörker utan om ett onaturligt andligt mörker. Vanligt mörker fattar ju när lampan tänds. När du kommer in i ett mörkt rum och tänder lampan så blir rummet ljust. Men Johannes beskriver en situation då lampan lyser som det klaraste ljus, ja, det sanna ljuset, men mörkret förblir lika mörkt för det. Johannes beskriver samma sak med andra ord ett par verser längre fram: *Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom.*

Det är populärt att säga att människan har en fri vilja. Och visst har en människa någorlunda fri vilja i mångt och mycket. Vi har gjort många val bara nu under jultid. Färgen på gardinerna kan man säga var ett någorlunda fritt val. Men människan har inte ett fritt val att skaffa sig rätt att bli Guds barn, att bli födda på nytt till andligt och evigt liv. Vi är helt beroende av Guds goda och nådiga val, att han ger oss ljus och liv, andlig pånyttfödelse och rätten att bli Guds barn. Johannes skriver: *Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen. 10 Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte. 11 Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. 12 Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. 13 De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.*

Hur blir en människa frälst? Ja, av egen vilja och egna krafter är det omöjligt. Aposteln säger om Guds barn: *De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.* Guds barn är inte födda av blod, d.v.s. de är inte Guds barn automatiskt i kraft av sin härstammning. Judarna trodde att de var Guds folk i kraft av sin härstammning från Abraham. Någon kan få för sig att man föds in i kyrkan för att man har kristna föräldrar. Men så är det inte. Guds barn är inte heller födda genom mänsklig vilja, avgörelse, eller goda strävan. Johannes ger ett annat svar på hur vi får rätt att bli Guds barn. Det sker genom pånyttfödelsen som Gud utför. Alla som tror på Jesus är Guds barn och de är födda av Gud.

Hur går det till? Ja, när Johannes skrivit att Guds barn är födda av Gud tar han oss sedan till Guds Son som blivit människa: *Ordet blev kött och bodde bland oss, * och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning.* Så leder aposteln oss till barnet i krubban

där vi blir upplysta, får ljus och liv, nåd och sanning. På samma sätt gjorde också profeten Jesaja flera hundra år tidigare. Han visade folket som vandrade i mörkret till barnet som skulle födas: *Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land skall ljuset stråla fram... Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet, och hans namn är: Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Fader, Fridsfurste.*

Barnet som föddes i Betlehem är ett Under. Han är Gud och människa i en person.

Han gör skäl för namnet Rådgivare, för han kom med nåd och sanning till oss. Därför ska vi för vår frälsnings skull hålla oss till honom och lyssna till honom. Vi ska höra hans evangelium och det är genom evangelium som han ger oss ljus, föder oss på nytt och gör oss till Guds barn.

Barnet är Mäktig Gud. Fast han föddes i fattigdom äger han gudomlig härlighet och makt.

Han gör skäl för namnet Evig Fader. Som en fader tar han sig an oss, ger oss andligt liv och bevarar oss till evigt liv.

Han är Fridsfursten. Han har kommit med nåd och frid från Gud till alla syndare. Han ensam ger oss ljus och liv, nåd och sanning.

Honom ska vi lyssna till. Alla som tar emot honom ger han rätt att bli Guds barn. Det är först när vi förstått vårt eget hopplösa läge, att vi utan honom är i andligt mörker, som vi blir mycket glada över budskapet om barnet som blivit fött. Han är den Frälsare vi behöver. Jesus kom för att ge oss ljus och liv, nåd och sanning åt oss. Amen.

Låt oss be!

Käre Jesus Kristus, hjälp oss öppna vårt hjärta för dig. Kom också till oss med ljus och liv. Du har gett oss nåd inför Gud, hjälp oss ta emot din gåva. Du har kommit med sanningen, hjälp oss höra och bevara den. Amen.